

(1) L'INGLA, llogaret de la Baixa Cerdanya agre. a Bellver, 5 k. al Sud, ja prop de la Serra de Cadí. «L'Inglà» (C.A. Torras, *Cerd.* 94), vora la confluència de dues torrenteres, que formen el Riu de l'Inglà, afl. esq. Segre; «les cases de l'Inglà» (Pau Vila, *Cerd.*, p. 237).

MENCIONS ANT. S.XI: *Ilinga* (P. Vila, i Ponsich, *Top.* 153); 1260: R. de *Ça Inglà* (Ponsich); 1363: Jaume *Ça-Inglà*, rector d'Olost (Serra V., *Pinós Mtpl.* III, 233); S.XIV: el ms. 13408 dels *Fueros de Aragón* (ed. Tilander, p. 628) anomena Hugo de *Inglà* el personatge que l'altre ms. (11.1919) anomena *Ugo de Mataplana*, i la trad. arag. li diu *Ugo de Vic*; es deu referir a aquest llogaret, que pogué dependre dels Mataplana, car tenien possessions fins a Pallars (en fou comte Hug de Mataplana, segons els *Priv.* de la Vall d'Àneu, de 1408).

Diversos llocs a les muntanyes d'Andorra.

(2) Pla de L'INGLA, a l'alta vall del riu Madriu, prop de Ràmio (un *ingla*, 1952, LL q, 97); mapa del Consell, a.1976.

(3) Un sinònim en el vessant Sud (Urgellet) te. Bescaran, en el camí d'aquest poble al Port Negre (per on passa a Entramesaigues d'Andorra (M. Chevalier, p. 107).

(4) *Incles*, veïnat de Bordes te. Canillo, petita vall provinent de l'alta comarqueta d'Incles, amb el seu estanyet, afl. de la vall de Soriguera, que desaigua a la Valira, 2k5 a l'E. de Canillo (mapa del Consell). Sembla referir-se a aquest un doc. de 1399, amb variant, però, en g: «la vall de *Ingles*» (Valls Tab., *Priv.* d'Àneu, 350).

(5) Ribera d'*Incles* (*inkles*, oït a Soldeu 1952), afl. dr. del Valira, que hi desaigua, poc avall del poble, provinent del Nord, i del Port de Fontargent, que la gent de Soldeu anomena *Port d'Incles*. Sembla ser prolongament del mateix nom que el (4).

Ja fora del Pirineu:

(6) *L'Inglà*. Un parell de masos en el baix Berguedà, a la vora dr. de la Riera d'Hortons, ONO. de Castelladral (mapa de Soler Sabarís, *Geogr. de Cat.*).

(7) *Mas de Nincles*, Cp. Tarr., te. Nulles (1964, XLVI).

ETIM. En el meu treball de 1954 *Toponímia d'Andorra* (reprod., *E.T.C.* II, 17) vaig donar massa importància al fet, verament seductor, que tots els llocs pirinencs d'aquest nom estiguin situats en clotades formades per confluència de riberals i estanys; i atès el fet establert que les prades en tals llocs, sovint inundats, duen el nom d'INSULA, en diverses variants fonètiques catalanes o en sinònims estrangers, admetia que aquest sortís també d'aquell ètimon llatí. Fent-me fort en la conservació, que sovint s'hi observa de la -n-, per infl. curial o semiculta (a Andorra ho constatava en el cas d'*Ansalonga*, V. l'article). D'altra banda, notant la intercalació d'una *k* en grups de s + l —it. *Ischia*, cat. *Peniscla* > *-iscola*—, suggeria aquí

la mateixa etim., amb la -c- epentètica en part, com en aquests noms; alternant, però, amb una g, sonora com la *l*.

En realitat des del punt de vista fonètic el manteniment de la *n* era incompatible del tot, o ben difícilment, amb aqueixa epentesi; dificultat agreujada per la desaparició de la *s*.

Amb més reflexió vaig convence'm que tenia raó En Molho (en la recensió de la *Rev. Int. d'Onom.* VIII, 226) en descreure d'aquesta etimologia: massa entrebancs fonètics: que obliguen a desestimar la inducció geogràfica.

Com tan sovint en els NLL del Nord de Catalunya deu tractar-se d'un NP, i de la família germànica. Que realment trobem sovint en els nostres documents antics.

«Ego *Incliga*, nobis Egikani vocitato, abba, --- in monasterio Ovarra» a. 922; entenc 'jo *Incliga* —que nosaltres anomenem Egica— abat del monestir d'Ovarra' (SerranoS., *NHRbg.* p. 15). *Inglia* (bis) a. 988 (Abadal *P. i R.*, n. 274) (sembla ser fem.; publ. també per MDuque, *Docs. Ovarra* 68.11). «Ego *Inglia* - - - Sig. *Inglia*» a. 1008 (SerranoS., *NHRbg.* 412; MDuque, 11.1). «Undiscles filio *Englia*» c. 1020 (MDuque, 96.14); *Englia*, *Ingliga*, *Incliga*, *Encliga*, *Engliga*, *Incliga*, *Englia* (en altres docs. de 1015-19 i c. 1043, p.p. MDuque, 5 41.1, 44.1, 44.10, 63.4, 63.5, 81.1, 81.8, 81.12, 124.13).

L'arrel germ. INGIL- és molt fecunda en NPP (38 noms en Först.), amplificació de INGUI (45 noms, Först. col. 960). D'aquí un fem. (o masc. en gòtic), *Inglia*, i també amb derivació en -KA, com es produeix en una quantitat quasi innombrable. En els docs. citats hem vist aquest derivat *Englika*, i a dotzenes la forma més simple *Englia* / *Inglia*. Entre l'una i l'altra, donen compte complidament dels nostres NLL *Inglà* i *Incles*.

Com que es tractava bàsicament de l'aplicació d'un NP, és natural que anés precedit de la partícula *En* (davant vocal *N'* ~) que hi apareix aglutinada en el nom (7); però *N'Inglà* un cop soldat, cedí a la dissimilació en *Lingla* (noms 1, 2, 3, 6), que el poble sentí com un article femení (atesa la term. -a). Com que a muntanya en els SS.XIII-XIV, el baix poble preferia encara l'article arcaic *es /ça* (IPSE), es comprenen bé les formes *Ça Inglà* de 1260 i 1363. I esporàdicament en la del S. XI veiem una metàtesi *Inglia* > *Îlinga*.

HOMÒNIMS ESTRANGERS. *Angle-sur-l'Anglin* poble del dept. Vienne, dit *Castellum Inglà* a. 1025, i aquest riu s'anom. *flumen Engle* c. 1080, *Engleen* el 1260 i *Langlain* 1859 (Vincent, *Top. Fr.* § 79). A Toscana *Valdingole*, *Campo Ingoli*. *Valdinga*, que Pieri (*Top. Arno*, 214) ja deriva dels NPP *Ingulo* o *Inga* de Först. 960, amb remissió a *AGI* x, 366; i a l'estudi de Bruckner sobre la llengua dels Longobards, p. 271.